

ham, men jeg troer rigtignok, at han satte Grændsen paa en meget beshynderlig Maade, idet han betegnebe som gavnlig den Statsindustri, der gif ud paa visse bestemte, afgrændsebe Gjenstandes Tilveiebringelse f. Ex. paa at lave Krudt eller bage Brød. Det var netop de Exempler, han brugte. Jeg skal gjerne indrømme, at det er rigtigt, at Staten laver Krudt, men ikke af den Grund, at Krudt er en enkelt, bestemt afgrændset Gjenstand, men fordi det i Krigstilsælde er godt, at der er Krudtfabrikker i Landet; det er en Industri, hvormed Private ikke let ville befatte sig, og om der end var en eneste privat Krudtfabrik i Landet, vilde Staten være voldgiven til den, saavel hvad Prisen som hvad Varenes Godhed angaaer. Derimod anseer jeg det for urigtigt, at Staten giver sig af med at bage Brød, ligesom ogsaa med at lave Porcelain — jeg skal ikke nævne Feste, da jeg ikke vil støbe den ærebe Minister. Jeg troer, at man bør sætte Grændsen ganske anderledes og sige, at de Arbeider, som det i høi Grad er magtpaaliggende for Statsvellets Skyld at faae udførte sikkert og paalideligt, kan det forsvares, at Staten overtager, medens de Arbeider, som meget godt kunne overlades til Private, og som disse i Reglen billigere og bedre end Staten kunne udføre, bør overlades til de Private. Jeg vil derfor heller ikke opstille mig som nogen ubetinget Forsvarer af en Stats-Jernbanedrift, men jeg troer i alt Fald ikke, at man kan betragte Sagen som farlig eller ansee det for afgjort, at Statsdriften er ufordeelig, saaledes som visse ærebe Medlemmer, og navnlig det 7de kjøbenhavnske (David), igaar gjorde; for at anføre et Exempel, som jeg skilber et andet æret Medlem, saa har det baade i oconomisk, commercial og industriel Henseende meget udviklebe Land Belgien i 10 Aar drevet ibetmindste sine Hovedbaner som Statsbaner; jeg vil ikke tale om, at man gjør det samme i vort Naboland mod Ost, og ligeledes i vort Naboland mod Syd. — Naar det samme ærebe Medlem sagde, at Statsdrif-

ten altid viste sig at være ufordeelig overfor den private Drift, er der ligeledes en Omstændighed at lægge Mærke til, som han ikke tog med, nemlig at det i Reglen overlades Private at anlægge de Jernbaner, som betale sig, medens Staten derimod har maattet overtage de Aulæg, som de Private ikke vilde have Noget at bestille med; deraf følger naturligviis, at den ene Drift er fordeeligere end den anden.

Jeg troer nu, at den Enhed, man vil tilveiebringe i Jernbanernes Bestyrelse ved at lægge de sjenst-jydske Baner ind under den sjællandske Bestyrelse, mere vilde være et Skin end en Virkelighed. Det forekommer mig, — derfor er det, jeg taler for en Statsdrift, og ikke af nogen anden Grund —, at Syberne vilde have en større Garanti for, at deres locale Tarv og locale Forhold vilde blive paagtede, naar Regjeringen ibetmindste foreløbig overtager disse Baners Drift. Naar man engang kommer til at udvide disse Baner, vil det, da der ikke for Diebliffet kan tages nogen Beslutning om de nye Baner, som ligge i Fremtidens Skjød, i ethvert Fald være en Ulempe, hvis man da ikke kan faae det sjællandske Jernbaneselskab til ogsaa at overtage disse Regjeringsbaner, som endnu ansees fornødne, og efter min Mening vil det derfor vistnok befindes at være det Rigtigste, at Staten beholder Driften af Banerne, saalænge indtil vedkommende Provindsers Tarv er fyldestgjort. Skulde der komme en saadan Udvikling og Velstand i Landet, at agtebe Mænd i Provindserne traadte sammen og dannede et privat Selskab, som Regjeringen troede med fuld Tillid at kunne overlade Banernes Drift eller bortforpagte dem til, saaledes at Staten ikke for lange eller evige Tider opgav Naadigheden over dem, skulde jeg for mit Vedkommende ikke modsætte mig det. — Jeg skal tilføie, at det ikke er min Mening med de Betragtninger, jeg her har gjort gjældende, at modsætte mig Lovens Overtgang til 2den og tredje Behandling. Jeg er villig til at tage den under den næste Overtveielse, men jeg tvivler ganske vist om, at jeg